



Lisää Hepr. 11:sta?
www.sley.fi/luennot/Raamattu/UT/Hepr/10-11PH.htm

Arvoisa Sisärengaslainen,

Yhdessätoista luvussa kirjeen kirjoittaja opettaa siitä, mitä usko on, ja juoksuuttaa eteemme suuren joukon Vanhan testamentin uskon esikuvia.

Kysymyksiä, esirukousaiheita yms. voit lähettää osoitteeseen pastori@tunti.com.

Usko on sen todellisuutta, mitä toivotaan, sen näkemistä, mitä ei nähdä. (Hepr. 11:1)

Kirjeen kirjoittaja määrittelee lyhyesti sen, mitä usko on. Meidät erottaa Jumalan todellisuudesta kaksi seikka: 1. Jumalan valtakunnan näkyvä tuleminen on vielä edessäpäin; sitä toivotaan. 2. Jumalan valtakunta on toki jo nyt olemassa ja meidän

keskellämme, mutta se on näkymätön. Usko ylittää nämä molemmat esteet. Uskossa se, mikä on vielä tulevaisuudessa, mutta minkä Jumala on luvannut, on jo nyt läsnä, ja usko näkee Jumalan näkymättömän todellisuuden.

Uskoon perustuu se todistus, jonka Jumala on isistä antanut. Uskon avulla me ymmärrämme, että maailmat on luotu Jumalan sanalla: näkyvä on syntynyt näkymättömästä. (Hepr. 11:2-3)

Vanhan testamentin pyhien elämässä uskon tuli eri tavoin näkyviin, ja nyt kirjoittaja alkaa luetella rohkaisevia ja opettavia

esimerkkejä, jotta kirjeen lukijat pysyisivät uskossa.

Uskon vuoksi oli Abelin Jumalalle antama uhri Kainin uhria arvokkaampi. Koska Abel uskoi, hän sai vanhurskaudestaan todistuksen, kun Jumala otti vastaan hänen lahjansa, ja uskovana hän puhuu vielä kuoltuaankin. Uskon vuoksi otettiin Henok pois niin, ettei hän kokenut kuolemaa. ”Sitten häntä ei enää ollut, sillä Jumala otti hänet luokseen.” Ennen kuin hänet otettiin pois, hän näet oli – niin hänestä todistetaan – elänyt Jumalan mielen mukaisesti. Ilman uskoa ei kuitenkaan kukaan ole Jumalan mielen mukainen. Sen, joka astuu Jumalan eteen, täytyy uskoa, että Jumala on olemassa ja että hän kerran palkitsee ne, jotka etsivät häntä. (Hepr. 11:4-6)

Ensimmäinen uskon esikuva on Abel. Vanhan testamentin kertomus ei selitä, miksi Jumala mielistyi Abelin mutta ei Kainin

uhriin (1. Moos. 4:3-5). Kirjoittaja antaa selityksen: Abel uskoi. Henok on yksi kahdesta tai kolmesta Vanhan testamentin

henkilöstä, jonka sanotaan päässeen Jumalan luo kuolematta. Henokista puhutaan 1. Moos 5: 19-24. Yksi kolmesta on Elia, joka vietiin taivaaseen tulisilla vaunuilla (2. Kun. 2). Kolmas on Mooses, josta sanotaan, että Jumala hautasi hänet (5. Moos. 34), minkä juutalaiset ajattelivat tarkoittavan sitä, että Jumala otti hänet taivaaseen.

Henokin uskon liittyen kirjoittaja kiteyttää uskon sisällön: täytyy uskoa, että Jumala on olemassa – siis uskoa näkymättömään todellisuuteen –, ja uskoa että Jumala kerran palkitsee – siis uskoa luvattuun, vielä tulevaisuudessa olevaan pelastukseen.



Usko sai Nooan taipumaan Jumalan tahtoon, kun hän sai ilmoituksen sellaisesta, mikä ei vielä ollut nähtävissä. Hän rakensi arkin, ja näin koko hänen perheensä pelastui. Hänen uskonsa langetti maailmalle tuomion ja antoi hänelle itselleen uskovien perinnön, vanhurskauden. (Hepr. 11:7)

Nooa uskoi sellaiseen, mikä ei vielä ollut nähtävissä – siis näkymättömään ja vielä tulevaisuudessa olevaan asiaan, jonka Jumala oli ilmoittanut hänelle. Usko sai Nooan toimimaan tavalla, joka varmasti oli

käsittämätön ja suorastaan naurettava niiden mielestä, jotka eivät uskoneet – rakentamaan suurta laivaa keskelle kuivaa maata.

Usko sai Abrahamin tottelemaan Jumalan kutsua ja lähtemään kohti seutuja, jotka Jumala oli luvannut hänelle perintömaaksi. Hän lähti matkaan, vaikka ei tiennyt, minne oli menossa. Koska hän uskoi, hän asettui muukalaisena luvattuun maahan ja asui siellä teltoissa, ja niin asuivat myös Iisak ja Jaakob, jotka perivät saman lupauksen. Abraham odotti sitä kaupunkia, joka on rakennettu vankalle perustalle ja jonka Jumala itse on suunnitellut ja tehnyt. Koska Abraham ja Saara uskoivat, he kykenivät saamaan jälkeläisen, vaikka Saara oli hedelmätön ja heidän aikansa jo oli ohi. Abraham piti lupauksen antajaa luotettavana, ja siksi hän, yksi ainoa, mieskuntonsa jo menettänyt, sai jälkeläisiä yhtä suuren määrän kuin on taivaalla tähtiä, yhtä luvuttoman joukon kuin on meren rannalla hiekkajyväsä. (Hepr. 11:8-12)

Abraham esitetään Uudessa testamentissa usein uskon esikuvaksi (lue esim. Room. 4

ja Jaak. 2:21-24). Heprealaiskirjeen kirjoittajakin viittaa moniin tapahtumiin Abrahamin elämässä. Jo Jumalan kutsun

vastaanottaminen ja lähtö kohti luvattua maata edellytti uskoa, koska määränpää oli Abrahamille tuntematon. Erityisesti vaati uskoa luottaminen Jumalan lupaukseen jälkeläisistä, koska inhimillisesti katsottuna

Abraham ja Saara olivat jo liian vanhoja saamaan lapsen. Nimenomaan tähän uskoon viittaa myös Paavali ja opettaa kristittyjen uskon olevan samankaltaista (Room. 4:16-25).

Uskovina nämä kaikki kuolivat. Sitä, mikä heille oli luvattu, he eivät saaneet; he olivat vain etäältä nähneet sen ja tervehtineet sitä iloiten, tunnustaen olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Ne, jotka puhuvat näin, osoittavat kaipaavansa isänmaata. Mutta jos heidän mielessään olisi ollut se maa, josta he olivat lähteneet, he olisivat toki voineet palata sinne. Ei, he odottivat parempaa, taivaallista isänmaata. Sen tähden ei Jumalakaan häpeä heitä, vaan sallii itseään kutsuttavan heidän Jumalakseen, sillä hän on heitä varten jo rakentanut valmiin kaupungin. (Hepr. 11:13-16)

Vanhan testamentin pyhät uskoivat Jumalan lupauksiin tulevasta pelastuksesta, mutta he eivät vielä omana elinaikanaan saaneet nähdä lupausten toteutumista. He eivät kuitenkaan luopuneet uskostaan, vaan katsoivat eteenpäin varmoina siitä, että Jumalan lupaukset kyllä ajallaan toteutuvat. Usko sai heidät myös tunnustautumaan

muukalaisiksi maan päällä, koskapa heidän todellinen kotinsa oli edessäpäin oleva luvattu Jumalan valtakunta. Kirjeen vastaanottajienkin – kuten myös meidän – on ymmärrettävä, että Jumalan omien osaan kuuluu väistämättä muukalaisuus tässä maailmassa.

Usko sai Abrahamin tuomaan Iisakin uhriksi, kun hänet pantiin koetteelle. Hän oli valmis uhraamaan ainoan poikansa, vaikka oli saanut lupaukset, vaikka hänelle oli sanottu: ”Iisakin jälkeläisiä sanotaan sinun lapsiksesi.” Hän päätteli, että Jumala kykenee jopa herättämään kuolleen, ja niin hän sai poikansa takaisin, ylösnousemuksen ennusmerkkinä. (Hepr. 11:17-19)

Kirjoittaja jatkaa edelleen Abrahamista – nyt merkillisestä tapauksesta, jossa Abraham sai Jumalalta käskyn uhrata lupauksen mukaan syntynyt poika Iisak. Iisakin uhraamisessa – jota ei lopulta tapahtunut, kun enkeli viime hetkellä esti Abrahamia (lue 1. Moos. 22) – voidaan nähdä esikuva siitä, miten Jumala

uhrasi oman ainoan poikansa. Kirjeen kirjoittaja lukee kuitenkin kertomusta vähän eri näkökulmasta. Hän näkee kertomuksessa Abrahamin uskon siihen, että Jumala voi vaikka herättää kuolleen, ja siksi hän oli valmis uhraamaan poikansa.

Uskon tähden, tulevaisuus mielessään, antoi Iisak siunauksensa Jaakobille ja Esaulle. Uskon tähden siunasi kuoleva Jaakob Joosefin kummankin pojan ja rukoili sauvaansa vasten kumartuneena. Uskon tähden puhui Joosef loppunsa lähetessä siitä, että Israelin kansa kerran lähtee Egyptistä, ja määräsi, mitä hänen luilleen oli tehtävä. (Hepr. 11:20-22)

Iisakin pojilleen Jakobille ja Esaulle (1. Moos. 27-28) ja Jaakobin pojanpojilleen Manasselle ja Efraimille (1. Moos. 48) antamat siunaukset tähtäsivät tulevaisuuteen. Sellaisen siunauksen taustalla täytyy olla

usko Jumalaan, joka antaa tulevaisuuden. Myös Joosef näki uskossa Jumalan tulevan pelastusteon, vapauttamisen Egyptistä.

Usko sai Mooseksen vanhemmat pitämään poikaansa piilossa kolme kuukautta. Lapsi oli heidän silmissään ihmeen kaunis, eivätkä he pelänneet kuninkaan määräystä. Koska Mooses uskoi, hän aikuiseksi vartuttuaan kieltäytyi esiintymästä faraon tyttären poikana. Hän mieluummin jakoi Jumalan kansan kärsimykset kuin hankki synnistä ohimenevää nautintoa. Hän näet piti Kristuksen osaksi tulevaa häväistystä suurempana rikkautena kuin koko Egyptin aarteita, sillä hän kiinnitti katseensa tulevaan palkintoon. (Hepr. 11:23-26)

Abrahamin ohella toinen suuri uskon esikuva on Mooses. Hänen elämässään tulee näkyviin kirjeen lukijoitten kannalta tärkeä seikka: hän oli valmis luopumaan helposta elämästä ja kärsimään, koska uskossa tiesi

Jumalan lupaaman tulevan palkinnon olevan ajallisia rikkauksia monin verroin suurempi.

Uskonsa tähden Mooses lähti Egyptistä kuninkaan vihaa pelkäämättä ja pysyi lujana, kuten pysyy se joka ikään kuin näkee Näkymättömän. Koska hän uskoi, hän pani toimeen pääsiäisen vieton ja veren sivelyn, ettei esikoisten surmaaja koskisi israelilaisten lapsiin. Uskon voimalla israelilaiset kulkivat Punaisenmeren yli kuin kuivaa maata pitkin, mutta samaa yrittäessään egyptiläiset hukkuivat. (Hepr. 11:27-29)

Usko sai Mooseksen toimimaan. Se ei ollut pelkkää henkilökohtaista vakaumusta, vaan se sai Mooseksen jättämään faraon hovin, lähtemään Egyptistä ja viemään Israelin kansan luvattuun maahan. Veren sively ensimmäisenä pääsiäisenä (lue 2. Moos. 12) vaati uskoa Jumalan lupaukseen, koska

inhimillisesti ajatellen ei lampaan veren sively oven kamanaan ja pieliin voi auttaa ketään. Veren sively on myös Kristus-Karitsan esikuva; hänen verensä pelastaa meidät.



Uskon voimasta sortuivat Jerikon muurit, kun niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää. Koska portto Rahab uskoi, hän välttyi kuolemasta yhdessä niskoittelijoiden kanssa, sillä hän oli ottanut tiedustelijat ystävinä vastaan. (Hepr. 11:30-31)

Rahab on uskon esikuvien joukossa poikkeus. Hän ei kuulunut Israelin kansaan ja oli vielä portto (lue Joos. 2). Hän kuitenkin uskoi sen, että Jumala antaisi Jerikon kaupungin Israelilaisten käsiin, ja

siksi hän auttoi israelilaisia tiedustelijoita. Niinpä Rahab sukuineen pelastui Jerikon tuhossa.

Mitäpä tähän enää lisäisin? Minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Barakista, Simsonista ja Jeftasta, Daavidista, Samuelista ja profeetoista. Uskon voimalla he kukistivat valtakuntia, pitivät yllä oikeutta ja pääsivät näkemään lupauksen täyttymisen. He tukkivat leijonien kidat, sammuttivat roihuavan tulen ja välttivät miekaniskut. He olivat heikkoja, mutta he voimistuivat, heistä tuli väkeviä sotureita, he työnsivät takaisin vihollisen joukot. Jotkut naiset saivat kuolleet omaisensa elävinä takaisin. (Hepr. 11:32-35)

Kirjeen kirjoittaja mainitsee vielä nimeltä muutamia Vanhan testamentin sankareita ja viittaa moniin sellaisiin uskoviin, joista

puhutaan Vanhassa testamentissa tai myöhemmissä juutalaisissa kirjoituksissa.

Monet kidutettiin hengiltä. He olivat torjuneet heille tarjotun vapautuksen, koska halusivat parempaan ylösnousemukseen. Toiset saivat osakseen pilkkaa ja ruoskaniskuja, jopa kahleet ja vankeuden. Heitä kivitettiin kuoliaaksi, heitä sahattiin kahtia ja surmattiin miekalla lyöden. He joutuivat kuljeksimaan lampaan- ja vuohennahat vaatteinaan, he kärsivät puutetta, heitä ahdistettiin ja piestiin. He olivat liian hyviä tähän maailmaan, ja niin heidän oli harhailtava autiomaassa ja vuorilla ja asuttava luolissa ja maakuopissa. (Hepr. 11:35-38)

Yhteistä monille vanhan liiton uskoille on se, että he ovat joutuneet kärsimään uskonsa tähden, kuten Heprealaiskirjeen lukijatkin. He ovat kuitenkin uskossa katsoneet tulevaan pelastukseen ja kestäneet. Tämä on nyt rohkaisevana esikuvana kirjeen vastaanottajille ja samalla kaikille kristityille

kaikkina aikoina. Jumalan kansa joutuu elämään muukalaisena tässä maailmassa, ja sen joutuu myös kokemaan monin tavoin. Usko Jumalan vielä toistaiseksi näkymättömään todellisuuteen, joka kerran tulee kaikkien nähtäväksi, antaa voiman kestää.

Kaikista näistä on heidän uskonsa perusteella annettu kirjoituksissa hyvä todistus, mutta sitä, mikä on luvattu, he eivät vielä saaneet. Jumalalla oli näet meitä varten varattuna vielä parempaa, eivätkä he siksi voineet päästä täydellisyyteen ilman meitä. (Hepr. 11:39-40)

Vanhan testamentin uskovat kestivät uskossaan, vaikka luvattu pelastus jäi heiltä vielä silloin saavuttamatta. He katselivat kaukaa sitä, minkä kristityt ovat saaneet nähdä, nimittäin Jumalan valmistaman

pelastuksen Jeesuksen ristintyössä ja pääsiäisen ihmeessä. Siksi meidän kristittyjen tulisi olla vielä rohkeampia ja kestävämpiä uskossamme.

Ville Auvinen